

Załącznik do uchwały Nr...../2024
Rady Miejskiej w Suchedniowie z dnia 24.10.2024 r.

*Evaluacja ex post Strategii Rozwoju
Miasta i Gminy Suchedniów
na lata 2016–2026*

Suchedniów, Wrzesień 2024

Spis treści

Wstęp.....	3
Metodologia prac.....	4
1. Charakterystyka ogólna dotychczasowej Strategii.....	5
Podstawowe informacje	5
Wizja, misja, cele strategiczne i operacyjne, działania priorytetowe.....	5
2. Zadania i projekty realizowane w celu osiągnięcia celów strategicznych	8
3. Mierniki oceny realizacji Strategii	21
4. Wnioski i rekomendacje.....	27
Wnioski	27
Rekomendacje	27
Spis tabel	30
Bibliografia.....	31

Wstęp

Ewaluacja jest to obiektywna ocena projektu czy też programu na wszystkich jego etapach, tj. planowania, realizacji i mierzenia rezultatów. Dzięki ewaluacji możliwa jest ocena skuteczności działań podejmowanych w ramach danego programu (projektu) oraz poznanie poziomu oddziaływania zrealizowanych zadań na daną grupę docelową jak również wyciągnięcie wniosków na przyszłość.

Ze względu na moment przeprowadzania ewaluacji możemy wyróżnić jej następujące rodzaje:

- *ex ante* (przed realizacją Strategii) – stanowiąca instrument ułatwiający podejmowanie spójnych decyzji (ocena ta została przeprowadzona przed opracowaniem Strategii);
- *on-going* (na bieżąco) – instrument obserwacji prowadzonej przez Zespół ds. Strategii Rozwoju, który będzie przygotowywał sprawozdanie z realizacji Strategii, co najmniej raz na dwa lata;
- *mid-term* (w połowie okresu realizacji) – służąca przede wszystkim jako instrument, w wyniku którego nastąpi aktualizacja Strategii;
- *ex post* (na zakończenie realizacji Strategii) – służąca ocenie zgodności i efektywności zrealizowanych działań w ramach Strategii z założeniami i celami przyjętymi w niniejszym dokumencie.

Przeprowadzając ewaluację dokumentu możemy ocenić go pod względem następujących kryteriów:

- skuteczności (*effectiveness*) – kryterium pozwalające ocenić, w jakim stopniu zostały osiągnięte cele projektu/programu zdefiniowane na etapie planowania oraz rzeczywistych efektów realizacji projektu/programu do jego zakładanych celów;
- efektywności (*efficiency*) – pozwalające ocenić poziom „ekonomiczności” przedsięwzięcia, czyli stosunek poniesionych nakładów do uzyskanych efektów;
- trafności (*relevance*) – obrazuje, do jakiego stopnia cele programu czy też projektu odpowiadają potrzebom wskazanym do danego obszaru, danej grupy docelowej;
- użyteczności (*utility*) – pozwala odpowiedzieć na pytanie czy efekty realizowanego projektu/programu zaspokajają potrzeby grupy docelowej;
- trwałości (*sustainability*) – pozwala określić na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem programu/projektu będą trwać po jego zakończeniu.

Proces instytucjonalizacji działań o charakterze ewaluacyjnym w Polsce jest powolny, jednak wymogi nowoczesnego zarządzania funduszami wymuszają na administracji publicznej zwiększanie wiedzy i kompetencji w tym zakresie, tak aby skutecznie dokonywać oceny wykonywanych zadań. Takie podejście zakłada zwiększenie roli społeczności lokalnych nie tylko w trakcie planowania, tworzenia dokumentów strategicznych, ale również wdrażania tych zapisów, by skupiać się na rezultatach i wynikach oraz na ocenie szerszego kontekstu oddziaływania programu. Działania takie prowadzą do większej przejrzystości i kontroli zadań realizowanych przez administrację publiczną, a więc z korzyścią dla społeczności lokalnych.

Metodologia prac

Niniejszy raport opracowany został na zlecenie Urzędu Miasta i Gminy Suchedniów. Potrzeba przeprowadzenia badania ewaluacyjnego obecnie obowiązującej Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Suchedniów, związana jest z potrzebą oceny aktualności jej zapisów. Wnioski i rekomendacje zawarte w ewaluacji powinny być wykorzystane przy opracowywaniu kolejnego dokumentu. Jest to raport oparty na analizie danych zastanych. Ocenie został poddany stopień realizacji celów i wskaźników na końcowym etapie jego wdrażania. Wyniki badania pozwolą również na poznanie problemów i trudności, jakie napotkać może wdrażanie następnych działań na obszarze Miasta i Gminy Suchedniów.

Realizacja ewaluacji składa się z 4 standardowych etapów procesu badawczego:

- 1) planowanie i strukturalizacja,
- 2) zbieranie danych,
- 3) analiza danych,
- 4) ocena.

Ocena dotyczy stopnia realizacji założonych w ww. dokumencie celów oraz osiągniętych efektów w wyniku realizacji Strategii (kryterium skuteczności) – dokonano jej w oparciu o wskazane w Strategii mierniki oceny, a także na podstawie zapisanych w niej obszarów wsparcia.

W opracowaniu korzystano głównie z następujących źródeł informacji:

1. Tekst źródłowy Strategii,
2. Dane Urzędu Miasta i Gminy Suchedniów,
3. Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

1. Charakterystyka ogólna dotychczasowej Strategii

Podstawowe informacje

Dotychczasowa Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Suchedniów przyjęta została uchwałą nr 14/IV/2016 Rady Miejskiej w Suchedniowie z dnia 31 marca 2016 r. Prace nad Strategią podzielono na dwa etapy. Pierwszy z nich to etap diagnostyczny, który obejmował swoim zakresem charakterystykę gminy pod względem istniejących uwarunkowań społeczno-gospodarczych miasta i gminy. Drugi etap obejmował działania związane z wypracowaniem założeń programowo-strategicznych rozwoju gminy. W wyniku prac nad Strategią powstał dokument strategiczny podlegający obecnej ocenie. Dokument obejmował diagnozę stanu przestrzennego, społecznego i gospodarczego, a na jego podstawie opracowano planowane kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego Miasta i Gminy Suchedniów.

Wizja, misja, cele strategiczne i operacyjne, działania priorytetowe

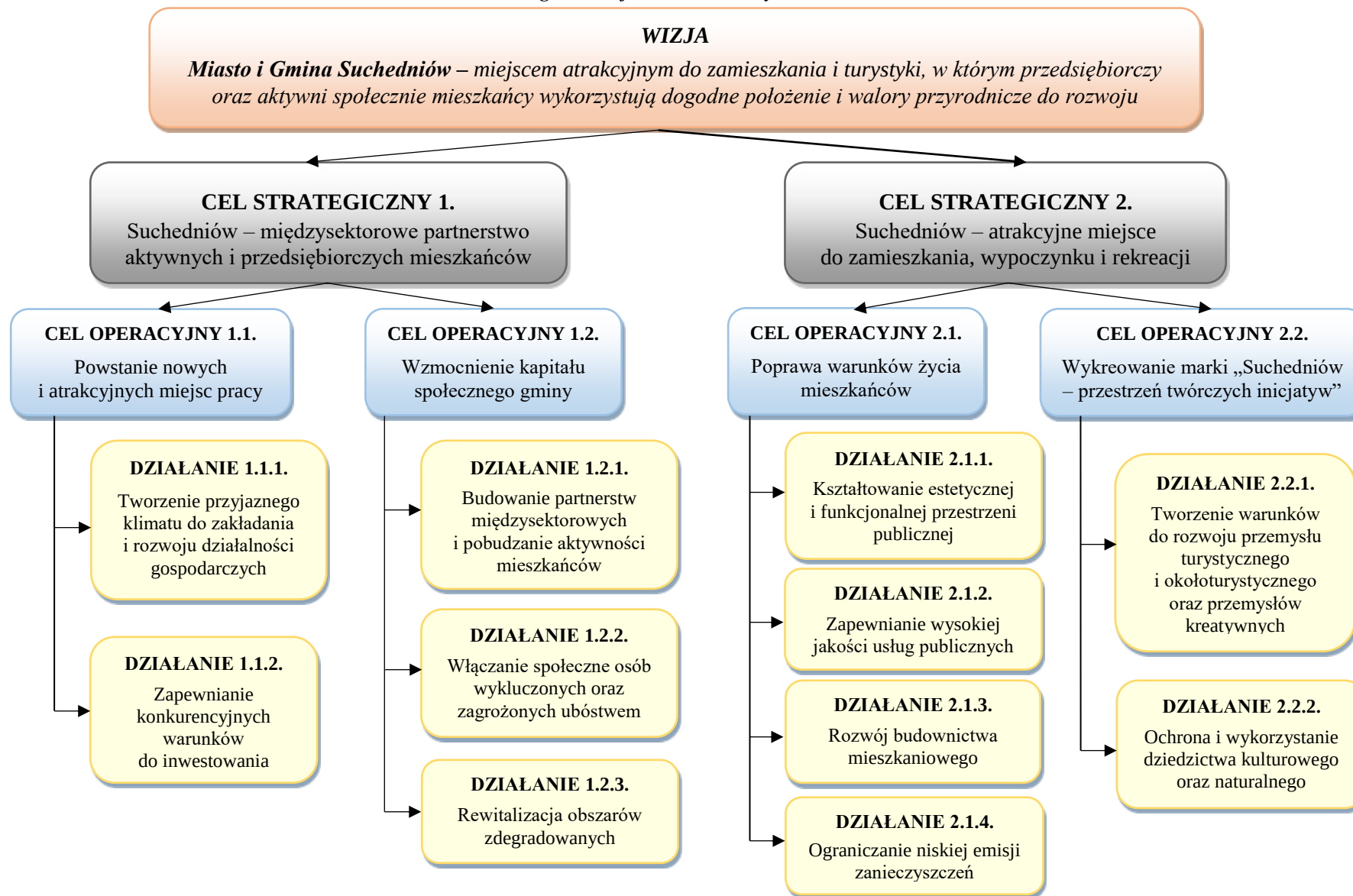
W dotychczas obowiązującej Strategii wizja gminy została sformułowana następująco:

Miasto i Gmina Suchedniów – miejscem atrakcyjnym do zamieszkania i turystyki, w którym przedsiębiorczy oraz aktywni społecznie mieszkańcy wykorzystują dogodne położenie i walory przyrodnicze do rozwoju

Misja gminy została opracowana na podstawie przeprowadzonych analiz, a jej treść przedstawia się następująco: *Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości i aktywności społecznej mieszkańców z wykorzystaniem międzysektorowej współpracy w zakresie budowania kompleksowego produktu turystycznego i sektora kreatywnego w celu zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców.*

Wypełnienie przyjętej wizji i misji jest uwarunkowane realizacją postawionych celów strategicznych, celów operacyjnych oraz zaplanowanych do realizacji działań priorytetowych. Poniżej na schemacie 1 przedstawiono założenia Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Suchedniów.

Schemat 1 Założenia Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Suchedniów na lata 2016–2026

Źródło: Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Suchedniów na lata 2016–2026

W Strategii zaprezentowane zostały priorytetowe projekty do realizacji na terenie Miasta i Gminy Suchedniów, które odpowiadały na zidentyfikowane problemy i pozwoliły wykorzystać lokalne potencjały:

1. Uregulowanie systemu gospodarki wodno-ściekowej na terenie Miasta i Gminy Suchedniów.
2. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów: parku, wokół zalewu i rejonu ul. Powstańców i ul. Warszawskiej w Suchedniowie.
3. Głęboka termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i sektora mieszkaniowego na terenie Miasta i Gminy Suchedniów.
4. Dostosowanie istniejącej infrastruktury edukacyjnej na terenie Miasta i Gminy Suchedniów do potrzeb społeczności lokalnej.

2. Zadania i projekty realizowane w celu osiągnięcia celów strategicznych

W latach 2016–2023 oraz do połowy 2024 roku zrealizowano szereg zadań służących osiągnięciu celów założonych w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Suchedniów. W tabeli 1 zaprezentowano zadania zrealizowane w ramach poszczególnych celów strategicznych.

Tabela 1 Zadania realizowane w latach 2016–2024 w ramach poszczególnych celów strategicznych

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działanie priorytetowe	Zrealizowane inwestycje w ramach zadań
Cel strategiczny 1. Suchedniów – międzysektorowe partnerstwo aktywnych i przedsiębiorczych mieszkańców	Cel operacyjny 1.1. Powstanie nowych i atrakcyjnych miejsc pracy	Działanie 1.1.1. Tworzenie przyjaznego klimatu do zakładania i rozwoju działalności gospodarczych	Prowadzenie systematycznej kampanii informacyjnej na oficjalnej stronie www gminy, o dostępnych zewnętrznych środkach finansowych na rozpoczęcie i rozwój działalności gospodarczej – w szczególności we współpracy z PUP oraz LGD Wokół Łysej Góry.
			Akcje i spotkania informacyjne we współpracy z LGD Wokół Łysej Góry oraz PUP.
			Kiermasz podmiotów ekonomii społecznej oraz panel dyskusyjny z udziałem przedstawicieli samorządów i podmiotów ekonomii społecznej z powiatu skarżyskiego oraz starachowickiego.
			Realizacja kompleksowej oferty aktywizacji osób starszych przez funkcjonujące 2 Kluby Seniora w Suchedniowie i Michniowie.
	Cel operacyjny 1.2. Wzmocnienie kapitału społecznego gminy	Działanie 1.1.2. Zapewnianie konkurencyjnych warunków do inwestowania	Prowadzenie działalności na rzecz dzieci i młodzieży przez Integracyjne Ognisko Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Suchedniowie.
			Podjęcie uchwały nr 62/IX/2017 Rady Miejskiej w Suchedniowie z dnia 23 listopada 2017 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji i tworzenie związanych z nimi nowych miejsc pracy.
		Działanie 1.2.1. Budowanie partnerstw międzysektorowych i pobudzanie aktywności mieszkańców	Wspieranie podnoszenia kwalifikacji i umiejętności organizacji społecznych: organizacja cyklu szkoleń dedykowanych dla suchedniowskich NGO we współpracy w Kielecko-Ostrowieckim Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej, systematyczna informacja o dostępnych szkoleniach za pośrednictwem oficjalnego serwisu informacyjnego: www.suchedniow.pl .
			Wspieranie form aktywności obywatelskiej mieszkańców: • wspieranie działalności Młodzieżowej Rady Miejskiej; • powołanie i wspieranie Rady Seniorów w Suchedniowie (Zarządzenie Nr 0050.23.2018 Burmistrza Miasta i Gminy Suchedniów z dnia 12 lutego 2018 r. w sprawie powołania Członków Rady Seniorów w Suchedniowie; • organizacja oferty mającej na celu aktywizację osób starszych: Klub Seniora w ramach projektu FIO przy Parafii Św. Andrzeja Apostoła, projekty realizowane przez CKI Michniów, WDK Mostki, SOK Kuźnica; • wspieranie rozwoju istniejących 3. świetlic środowiskowych (Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Caritas, oraz Stowarzyszenia Kuźniczy Krąg) – wsparcie finansowe w formie dotacji na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie;

			wdrażanie programów polityki zdrowotnej.
			Organizacja oferty mającej na celu aktywizację osób starszych: - realizacja projektów partnerskich z NGO w tym zakresie, m.in. FIO; - utworzenie Klubu Seniora w Suchedniowie.
		<i>Działanie 1.2.2.</i> Włączanie społeczne osób wykluczonych oraz zagrożonych ubóstwem	Systematyczne monitorowanie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców gminy – ścisła współpraca z MGOPS.
			Współpraca międzysektorowa w zakresie reintegracji zawodowej z wykorzystaniem narzędzi PUP (formy zatrudnienia subsydiowanego).
			Wspieranie idei wolontariatu – wspieranie społecznych akcji charytatywnych: WOŚP, Szlachetna Paczka.
		<i>Działanie 1.2.3.</i> Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	Systematyczne zagospodarowywanie zdegradowanych przestrzeni publicznych:
			- przebudowy ulic Powstańców 1863 r. i Krótkiej w Suchedniowie, - budowa Otwartej Strefy Aktywności na terenie OSiR Suchedniów, - remont schodów w parku przy ul. Dawidowicza, - modernizacja oświetlenia w hali sportowo-rehabilitacyjnej, - wykonanie remontu podłogi w lokalu w budynku przy ul. Emilii Peck 15, stanowiącym siedzibę Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów O/Suchedniów, - remont elewacji budynku Przychodni Zdrowia, przygotowanie remontu budynku urzędu, - zagospodarowanie parku miejskiego w Suchedniowie.

			Aktywizacja i wzmacnianie więzi społecznych mieszkańców obszaru zdegradowanego: • inicjatywy społeczne realizowane na terenie parku miejskiego: plener i wystawa SPA – Suchedniowski Park Artystyczny, happening Kwitnący Suchedniów, Altana Seniora, mural suchedniowski itp.; • projekty w obszarze kultury i dziedzictwa lokalnego, m.in. druga edycja interdyscyplinarnej konferencji naukowej wpisanej w program Europejskich Dni Dziedzictwa; • projekty Suchedniowskiego Ośrodka Kultury KUŹNICA, m.in. działalność wielopokoleniowych grup zajęciowych: chór Senior, Suchedniowska Orkiestra Dęta, formacja taneczna AXIS, grupa teatralna, cykl wystaw SUCHEDNIOWSKIE RODY, międzypokoleniowy projekt EKO TANIEC W KAŻDYM WIEKU i inne; • oddolne inicjatywy społeczne: Suchedniowskie Mikołajki 2019, eko-inicjatywa BZYCZYMY, TrashTag Challenge – obywatelska akcja sprzątania terenów publicznych itp.; • projekty w obszarze kultury i dziedzictwa lokalnego, m.in. III edycja interdyscyplinarnej konferencji naukowej wpisanej w program Europejskich Dni Dziedzictwa, projekt ZMIENNE-STALE” – wydanie publikacji promocyjnej w postaci albumu fotograficznego oraz cykl wystaw fotograficznych w przestrzeni miasta; • działalność społeczna parafii Św. Andrzeja Apostoła: działalność Klubu Seniora Caritas, projekt FIO Parafia Suchedniów – miejsce międzypokoleniowej współpracy i dialogu, działalność społeczna i charytatywna Rady Rycerzy Kolumba i Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży; • budowanie lokalnych partnerstw międzysektorowych na rzecz rozwiązania zidentyfikowanych problemów i wykorzystania potencjałów obszaru – utworzenie sieci usług turystycznych Suchedniów.Naturalnie.
--	--	--	--

<i>Cel strategiczny 2.</i> Suchedniów – atrakcyjne miejsce do zamieszkania, odpoczynku i rekreacji	<i>Cel operacyjny 2.1.</i> Poprawa warunków życia mieszkańców	<i>Działanie 2.1.1.</i> Kształtowanie estetycznej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej	Zapewnienie odpowiedniej jakości oraz dostępności do infrastruktury drogowej, między innymi: Przebudowa drogi gminnej przy CKI w Michniowie.
			Zapewnianie odpowiedniej jakości oraz dostępności do infrastruktury drogowej: • przebudowa ulic Powstańców 1863 r. i Krótkiej oraz Sportowej w Suchedniowie; • oddanie do użytku ronda w ciągu drogi wojewódzkiej nr 751 w Suchedniowie; • wykonanie oświetlenia przy ul. Stokowiec; • przebudowa ul. Stokowiec oraz drogi gminnej nr 3890203T Ostojów–Krzyżka–Podłazie; • przebudowa przejść dla pieszych w ul. Fabrycznej, Kieleckiej oraz w Ostojowie w ramach poprawy bezpieczeństwa na terenie Gminy Suchedniów; • remont drogi w Michniowie – II etap przebudowy; • wykonanie oświetlenia ulicznego w miejscowości Krzyżka; • remont dróg gminnych – ul. Nowej, ul. Jodłowej, ul. Suchyni, ul. Sportowej (chodnik i zatoki postojowe) w Suchedniowie; • przebudowa drogi gminnej Mostki–Szelejtów; • rozbudowa drogi wraz z budową mostu na rzece Żarnówce w Mostkach; • budowa dwóch bezpiecznych przejść dla pieszych na ul. Kościelnej w Suchedniowie.
			Tworzenie obszarów zieleni urządzonej oraz terenów rekreacyjnych: • budowa Otwartej Strefy Aktywności na terenie OSiR Suchedniów, • modernizacja parku miejskiego w Suchedniowie.
			Likwidowanie barier architektoniczno-urbanistycznych dla osób starszych i niepełnosprawnych – każda realizowana inwestycja obejmuje przystosowanie do potrzeb tych grup społecznych.
			Rozbudowa budynku UMIG o windę dla osób niepełnosprawnych.
			Adaptacja budynku dawnej siedziby Urzędu Miasta i Gminy w Suchedniowie na potrzeby utworzenia Klubu Seniora.
		<i>Działanie 2.1.2.</i> Zapewnianie wysokiej jakości usług publicznych	Systematyczne prace związane z uporządkowaniem gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta i gminy.
			Przeorganizowanie szkolnictwa podstawowego wraz z modernizacją istniejącej infrastruktury i wyposażeniem w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne.
			Zwiększanie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, edukacyjno-wychowawczych, doradczych, psychologiczno-pedagogicznych oraz innych form wsparcia kompetencji kluczowych i wyrównania szans edukacyjnych uczniów.

			Opracowywanie i realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych.
			Rozwijanie kompetencji zawodowych nauczycieli na wszystkich poziomach nauczania. Awans zawodowy nauczycieli, kursy, studia podyplomowe (logopedia, pedagogika specjalna), szkolenia rad pedagogicznych, zewnętrzne kursy doskonalące, szkolenia w ramach WDN, konferencje metodyczne.
			Wdrażanie e-usług publicznych w ramach projektu „Aktywny e-Samorząd”.
			Systematyczne, kompleksowe wspieranie szkolenia sportowego dzieci i młodzieży w ramach działalności klubów sportowych (MKS Orlicz, KS Orlicz 1924) w sekcjach: piłka nożna, badminton, tenis stołowy – wsparcie finansowe w formie dotacji na podstawie ustawy o sporcie.
			Poszerzanie oferty zajęć sportowych w różnych dziedzinach sportu i dla różnych grup wiekowych: np. kolarstwo, piłka siatkowa, wspieranie organizacji imprez sportowych: Puchar Gór Świętokrzyskich, Suchedniowski Bieg Kobiet, Bieg o Puchar Kruka itp.
			Modernizacja istniejącej infrastruktury obiektów oświatowych: budowa obiektów sportowych przy Samorządowej Szkole Podstawowej Nr 1: Rozbudowa budynku SSP nr 1 w Suchedniowie o boiska wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej oraz z trawy sztucznej, salę sportową wraz z instalacją fotowoltaiczną wraz z kompleksową przebudową istniejących pomieszczeń oraz głęboką termomodernizacją budynku.
			Remont Przedszkola Samorządowego w Suchedniowie, m.in. przebudowa sal zajęć, dostosowanie toalet, budowa systemu oddymiania itp.
			Zapewnianie kompleksowej oferty usług opiekuńczych dla osób starszych: pozyskanie dotacji na realizację projektu „Kluby Seniora jako Ośrodki Wsparcia Dziennego w Mieście i Gminie Suchedniów”.
			Wprowadzenie e-usług publicznych w obszarze administracji i podnoszenie standardów pracy Urzędu Miasta i Gminy oraz podnoszenie kompetencji jego pracowników.
		Działanie 2.1.3. Rozwój budownictwa mieszkaniowego	Wykup gruntów przeznaczonych pod budowę infrastruktury drogowej.
			Wspieranie wymiany źródeł ciepła na ekologiczne w sektorze mieszkaniowym.
		Działanie 2.1.4.	Modernizacja energetyczna budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Suchedniowie

		Ograniczanie niskiej emisji zanieczyszczeń	Utworzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego dla mieszkańców – pomoc przy wypełnianiu wniosków o dofinansowanie w ramach programu „Czyste Powietrze”.
	Cel operacyjny 2.2. Wykreowanie marki „Suchedniów – przestrzeń twórczych inicjatyw”	Działanie 2.2.1. Tworzenie warunków do rozwoju przemysłu turystycznego i okołoturystycznego oraz przemysłów kreatywnych	Organizacja cyklicznych wydarzeń o charakterze ponadregionalnym, w tym m.in.: Ogólnopolski Przegląd Formacji Tanecznych, Suchedniowski Rajd Rowerowy, Puchar Gór Świętokrzyskich, Suchedniowski Bieg Kobiet, Świętojanki, międzygminny projekt „I Nocny Maraton Wokół Świętokrzyskich Zalewów Wodnych – Mostki 2018”, Bieg Powstańców Styczniowych.
			Działania mające na celu tworzenie infrastruktury turystycznej, służącej aktywnemu wypoczynkowi oraz spędzaniu czasu wolnego na terenie miasta i gminy oraz budowanie kompleksowej oferty turystycznej spójnej z wizerunkiem Gór Świętokrzyskich.
			Prace nad opracowaniem Strategii rozwoju ponadlokalnego Obszaru Strategicznej Interwencji Góry Świętokrzyskie (OSI GŚ).
			Prace nad opracowaniem Strategii Terytorialnej Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Północy.

			Wspieranie rozwoju/inicjowanie współpracy branży turystycznej i okołoturystycznej/budowanie kompleksowej oferty turystycznej o skali ponadregionalnej, spójnej z wizerunkiem miasta i regionu: • wszechstronne wykorzystywanie logo promocyjnego SUCHEDNIÓW.NATURALNIE; • przygotowanie projektu w ramach konkursu LGD i uzyskanie dofinansowania na realizację sieci usług turystycznych „Suchedniów.Naturalnie” zrzeszającej ponad 20 podmiotów świadczących usługi turystyczne i okołoturystyczne na terenie Gminy Suchedniów, obejmującej zintegrowany System Informacji Turystycznej (SIT), złożony z komponentu analogowego i cyfrowego, opracowanie i przeprowadzenie profesjonalnej kampanii promocyjnej marki Suchedniów.Naturalnie z wykorzystaniem wszelkich dostępnych, nowoczesnych narzędzi marketingowych – do realizacji w I połowie roku 2019; • zainicjowanie i opracowanie koncepcji plenerowej galerii sztuki KOCIOŁ; • tworzenie infrastruktury turystycznej, służącej aktywnemu wypoczynkowi oraz spędzaniu czasu wolnego na terenie miasta i gminy oraz budowanie kompleksowej oferty turystycznej, spójnej z wizerunkiem Gór Świętokrzyskich: współpraca ze Związkiem Gmin Gór Świętokrzyskich w zakresie opracowania Programu Funkcjonalno-Użytkowego Trasy Rowerowej Gór Świętokrzyskich – „Pętla Wokół Łysogór” wraz z systemem uzupełniających tras rowerowych na terenie Związku Gmin Gór Świętokrzyskich; • organizacja cyklicznych wydarzeń o charakterze ponadregionalnym, m.in.: Suchedniowski Rajd Rowerowy, Suchedniowskie Święto Kaszy; • wspieranie rozwoju współpracy branży turystycznej i okołoturystycznej: realizacja projektów opartych na potencjale sieci usług turystycznych „Suchedniów.Naturalnie”: „Usługi prozdrowotne dla osób z niepełnosprawnościami i seniorów” oraz „Cudze Chwalicie? Poznajcie Swoje!” – oferta spędzania czasu wolnego i rozwoju zainteresowań dla mieszkańców Gminy Suchedniów. Organizacja cyklicznych wydarzeń o charakterze ponadregionalnym, w tym m.in.: Ogólnopolski Przegląd Formacji Tanecznych, Suchedniowski Rajd Rowerowy, Puchar Gór Świętokrzyskich, Suchedniowski Bieg Kobiet, Świętojanki, międzygminny projekt „II Nocny Maraton Wokół Świętokrzyskich Zalewów Wodnych – Mostki 2019”, Bieg Powstańców Styczniowych i inne.
--	--	--	--

			Utworzenie sieci usług turystycznych „Suchedniów.Naturalnie” oraz realizacja projektów: <i>Współpraca z Radą Programową ds. marki GÓRY ŚWIĘTOKRZYSKIE w celu włączenia oferty sieci usług turystycznych SUCHENDIÓW.NATURALNIE do oferty regionalnej oraz Współpraca ze Związkiem Gmin Gór Świętokrzyskich, Departamentem Sportu i Turystyki Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Powiatem skarżyskim w zakresie opracowania koncepcji sieci ścieżek rowerowych w regionie – wypracowanie koncepcji ścieżek na terenie Gminy Suchedniów.</i>
		Działanie 2.2.2. Ochrona i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego oraz naturalnego	Upowszechnianie lokalnej kultury, dziedzictwa oraz rzemiosła i sztuki lokalnej: • II edycja ogólnopolskiej, interdyscyplinarnej konferencji naukowej wpisanej w program Europejskich Dni Dziedzictwa 2018; • wydanie trzeciego numeru popularno-naukowej serii wydawniczej „Zeszyty Suchedniowskie. Historia”, upowszechniającej historię lokalną; • opracowanie i przygotowanie do druku książki naukowej pt. „Dzieje Suchedniowa. Monografia miasta i gminy”.
			Upowszechnianie lokalnej kultury, dziedzictwa oraz rzemiosła i sztuki lokalnej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMiG Suchedniów

Tabela 2 Projekty realizowane w latach 2016–2024 ze środków zewnętrznych (unijnych i krajowych) jak i budżetu gminy

Lp.	Projekty	Zadania w ramach projektu strategicznego	Wartość inwestycji (zł)	Kwota dofinansowania (zł)	Źródło finansowania	Zakończenie projektu / stan realizacji
1.	<i>Uregulowanie systemu gospodarki wodno-ściekowej na terenie Miasta i Gminy Suchedniów</i>	Budowa kanalizacji sanitarnej – Aglomeracja Suchedniów – I etap: zrealizowano budowę kanalizacji sanitarnej w ulicach Berezów, Koszykowa, wymieniono wodociąg w ul. Koszykowej, wybudowano kanalizację sanitarną w ul. Jodłowej. W wyniku realizacji projektu przebudowano 0,75 km sieci wodociągowej, wybudowano 7,48 km kanalizacji sanitarnej.	8 216 876,20	5 056 946,23	RPO WŚ 2014–2020	Zakończone
		Przebudowa oczyszczalni ścieków w Suchedniowie w zakresie gospodarki osadowej.	218 940,00	0,00	-	Opracowana została dokumentacja projektowa, gmina uzyskała pozwolenie na budowę. W trakcie realizacji..
		Budowa kanalizacji sanitarnej – Aglomeracja Suchedniów – II etap: zakres obejmuje budowę sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Żeromskiego.	12 975 583,65	1 935 338,96	RPO WŚ 2014–2020	Zakończone
				10 000 000,00	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	
		Budowa kanalizacji sanitarnej – Aglomeracja Suchedniów – III etap: zakres obejmuje budowę sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Kieleckiej i Warszawskiej	2 942 119,77	1 914 430,13	RPO WŚ 2014–2020	Zakończone
		Przebudowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej – Aglomeracja Suchedniów – IV etap: zakres obejmuje przebudowę sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w ul. Powstańców i ul. Krótkiej.	3 022 501,79	1 278 570,50	RPO WŚ 2014–2020	Zakończone

		Budowa kanalizacji sanitarnej – Aglomeracja Suchedniów – V etap: zakres dotyczy budowy kanalizacji sanitarnej w ul. Langiewicza, ul. Słonecznej i ul. Jarzębinowej.	7 228 445,79	4 650 652,73	RPO WŚ 2014–2020	Zakończone
2.	<i>Rewitalizacja zdegradowanych obszarów: parku, wokół zalewu i rejonu ul. Powstańców i ul. Warszawskiej w Suchedniowie</i>	Remont zbiornika wodnego w Suchedniowie na rzece Kamionce.	2 937 936,23	2 271 228,98	Budżet państwa	Zakończone
		Przebudowa ulic Powstańców 1863 r. i Krótkiej w Suchedniowie.	5 399 084,34	2 824 162,00	Fundusz Dróg Samorządowych	Zakończone
		Adaptacja i przystosowanie budynku przy ul. Sportowej 1 w Suchedniowie w ramach projektu Kluby Seniora jako Ośrodki Wsparcia Dziennego.	408 999,99	-	EFS	Zakończone
		Rozbudowa budynku Urzędu Miasta i Gminy Suchedniów o windę dla osób niepełnosprawnych wraz z remontem elewacji.	786 410,00	404 608,00	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	Zakończone
		Przebudowa drogi gminnej nr 389058T – ul. Sportowa.	450 434,10	359 225,00	Fundusz Dróg Samorządowych	Zakończone
				91 209,10	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	
		Budowa oświetlenia w Parku Miejskim w Suchedniowie.	199 895,20	-	Środki własne	Zakończone
		Przebudowa parku miejskiego w Suchedniowie.	5 658 000,00	5 000 000,00	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	Zakończone
3.	<i>Głęboka termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i sektora mieszkaniowego na terenie Miasta i Gminy Suchedniów</i>	Termomodernizacja budynku szkoły przy ul. Szarych Szeregów 6 w Suchedniowie.	2 809 803,07	1 492 022,31	RPO WŚ 2014–2020	Zakończone

4.	<i>Dostosowanie istniejącej infrastruktury edukacyjnej na terenie Miasta i Gminy Suchedniów do potrzeb społeczności lokalnej</i>	Budowa sali sportowej, boiska o nawierzchni z trawy sztucznej oraz boiska wielofunkcyjnego przy Samorządowej Szkole Podstawowej nr 1 w Suchedniowie.	6 386 472,27	2 468 400,00	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	Zakończone
		Rozbudowa infrastruktury sportowej oraz doposażenie Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 1 w Suchedniowie.	6 482 989,50	499 438,87	RPO WŚ na lata 2014–2020	Zakończone
		Rozbudowa, przebudowa i zagospodarowanie terenu szkoły – ul. Szarych Szeregów 6 w Suchedniowie.	8 097 788,65	1 168 979,97	RPO WŚ na lata 2014–2020	Zakończone
				48 129,47	Budżet państwa	

Źródło: Opracowanie własne

Zadania zrealizowane ze środków zewnętrznych opiewały na kwotę ponad 74 mln zł, z czego ponad 41 mln zł stanowiło dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych krajowych i UE (Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020, Fundusz Dróg Samorządowych, Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, budżet państwa).

3. Mierniki oceny realizacji Strategii

W Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Suchedniów wyszczególniono konkretne mierniki – w formie tabelarycznej, na podstawie których można dokonać oceny realizacji Strategii. Dla potrzeb niniejszej ewaluacji dokonano zestawienia poszczególnych mierników porównując bazową wartość wskaźnika (stan na koniec 2014 r.) do aktualnej wartości wskaźnika (stan na koniec 2023 r.) – tabela 4. Stosując taką metodologię uzyskano informację na temat efektów realizacji Strategii na przestrzeni lat 2016–2023.

Tabela 3 Stopień realizacji celów strategicznych w ramach Strategii Rozwoju Gminy

Cel strategiczny	Realizacja celu	Uwagi
<i>Suchedniów – międzysektorowe partnerstwo aktywnych i przedsiębiorczych mieszkańców</i>	☒ TAK ☐ NIE	W celu osiągnięcia postawionych w Strategii celów podjęto szereg zadań polegających na: budowie/ przebudowie/ rozbudowie i modernizacji szeroko pojętej infrastruktury; część zadań nadal jest realizowana.
<i>Suchedniów – atrakcyjne miejsce do zamieszkania, wypoczynku i rekreacji</i>	☒ TAK ☐ NIE	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMiG Suchedniów

Strategia Miasta i Gminy Suchedniów na lata 2016–2026 nie przewidywała bezpośrednio zadań do wykonania w celu osiągnięcia stawianych celów strategicznych, wskazywała natomiast obszary, w ramach których powinna odbywać się interwencja. Analizując zadania zrealizowane przez Miasto i Gminę Suchedniów na przestrzeni lat 2016–2023 oraz w pierwszej połowie 2024 roku można stwierdzić, iż w obszarach wskazanych w Strategii jako priorytetowe miała miejsce interwencja o różnym nasileniu. Każdy z postawionych celów strategicznych był realizowany w mniejszym bądź większym zakresie.

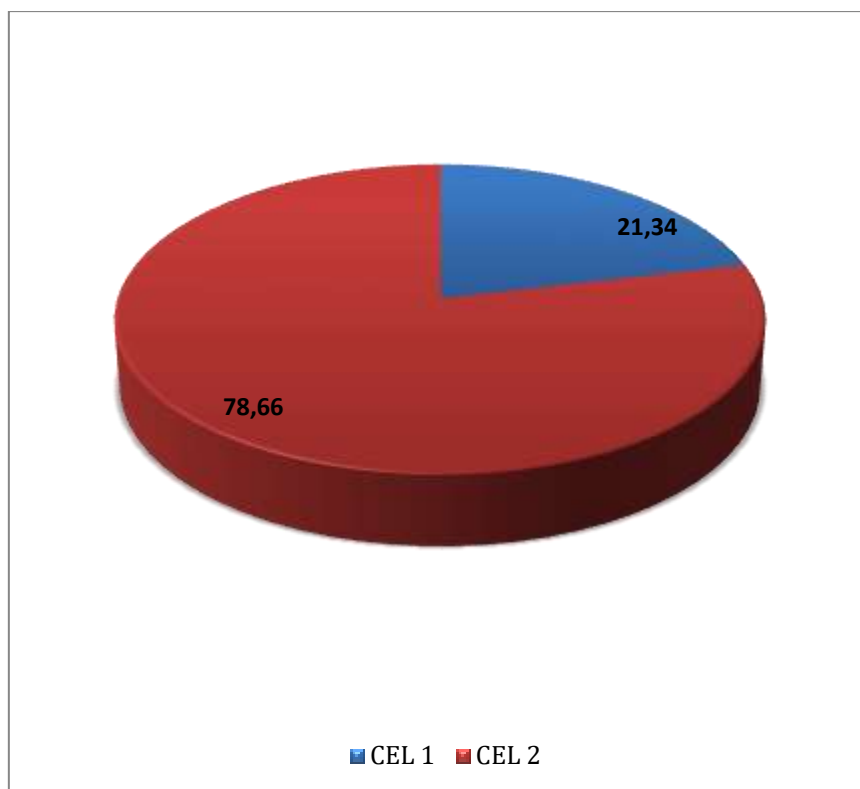
Analiza wykonania projektów strategicznych pod względem finansowym w okresie objętym badaniem ewaluacyjnym pozwala na stwierdzenie, że z łącznej liczby 4 zaplanowanych projektów strategicznych zrealizowano działania w ramach każdego z nich. Realizacja wszystkich zaplanowanych projektów jest kluczowa dla osiągnięcia założonych efektów, ponieważ tylko kompleksowe działania o charakterze zarówno inwestycyjnym jak i społecznym przyczynią się do osiągnięcia założonych rezultatów.

Zgodnie z danymi w tabeli 2, nakłady inwestycyjne na wszystkie zrealizowane zadania w ramach projektów strategicznych w okresie realizacji Strategii wyniosły min. 74 222 280,55 zł – ponieważ nie można wykazać całościowego kosztu wszystkich zadań ze względu na brak szczegółowych danych, kwota jest przybliżona. Według założeń programu szacunkowa wartość projektów strategicznych miała docelowo wynieść 42 000 000,00 zł. Na

podstawie otrzymanych danych wynika, że wykonano zakładany plan finansowania. Głównym źródłem finansowania był budżet gminy, budżet państwa oraz dotacje UE.

Poniżej na wykresie 1 zaprezentowany został udział nakładów finansowych w poszczególnych celach strategicznych w stosunku do ogólnych wydatków inwestycyjnych poniesionych w ramach realizacji projektów strategicznych współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych.

Wykres 1 Udział procentowy środków finansowych na realizację poszczególnych celów strategicznych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMiG Suchedniów

Tabela 4 Wskaźniki monitoringu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Suchedniów na lata 2016–2026

Lp.	Nazwa wskaźnika		Wartość wskaźnika dla Miasta i Gminy Suchedniów na koniec:		Wartość wskaźnika – średnia ogółem dla województwa świętokrzyskiego na koniec:	Wartość wskaźnika – średnia ogółem dla Polski na koniec:	Pożądana wartość wskaźnika założona w Strategii na koniec:
			2014 r.	2023 r.	2023 r.	2023 r.	2026 r.
1.	Liczba ludności ogółem		10 523	9 135	1 168 499	37 636 508	–
2.	Udział % ludności wg ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem	w wieku przedprodukcyjnym	14,6	14,8	16,7	18,2	powyżej średniej krajowej na koniec 2026 r.
		w wieku produkcyjnym	63,3	55,9	57,2	58,4	utrzymanie aktualnego poziomu
		w wieku poprodukcyjnym	22,1	29,3	26,1	23,3	–
3.	Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców		-4,6	-10,38	-6,09	-3,62	powyżej 0,0
4.	Saldo migracji na pobyt stały na 1 000 mieszkańców		-1,6	-5,30	-2,30	0,18	powyżej 0,0
5.	Odsetek dzieci w wieku 3–5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym ¹		70,1	87,2	89,3	92,7	powyżej średniej krajowej na koniec 2026 r.
6.	Liczba uczniów w szkołach podstawowych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców ²		47	64	72	81	powyżej średniej krajowej na koniec 2026 r.
7.	Liczba uczniów w gimnazjach w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców ³		23	-	-	-	powyżej średniej krajowej na koniec 2026 r.
8.	Średnie wyniki % z egzaminu gimnazjalnego		60,8	65,0	58,4	59,7	utrzymanie aktualnego poziomu

¹ Wartości wskaźnika podano za rok 2022, ze względu na niepełne dane w GUS za rok 2023.² jw.³ Nie ma możliwości zaprezentowania danych dla wskaźnika – z dniem 1 września 2019 roku przestały istnieć gimnazja.

9.	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	30	54	45	46	powyżej średniej krajowej na koniec 2026 r.
10.	Osoby w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców ⁴	62	34	46	39	utrzymanie aktualnego poziomu
11.	Udział % bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	14,6	9,9	5,0	3,6	poniżej średniej krajowej na koniec 2026 r.
12.	Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	958	1 205	1 106	1 368	powyżej średniej krajowej na koniec 2026 r.
13.	Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	87	71	76	102	powyżej średniej krajowej na koniec 2026 r.
14.	Podmioty na 1 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	151	216	193	234	powyżej średniej krajowej na koniec 2026 r.
15.	Budynki nowo oddane do użytkowania w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców	10	20	24	26	powyżej średniej krajowej na koniec 2026 r.
16.	Dochody budżetu ogółem na 1 mieszkańca w złotych	2 233	7 766	6 930	7 549	min. 85% średniej krajowej na koniec 2026 r.
17.	Dochody własne na 1 mieszkańca w złotych	1 063	3 608	2 845	3 876	min. 75% średniej krajowej na koniec 2026 r.
18.	Udział % dochodów własnych w dochodach ogółem	48	46	41	51	powyżej średniej krajowej na koniec 2026 r.
19.	Udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa – podatek dochodowy od osób fizycznych na 1 mieszkańca w złotych	511	797	813	1 175	powyżej średniej krajowej na koniec 2026 r.
20.	Udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa – podatek dochodowy od osób prawnych na 1 mieszkańca w złotych	11,43	57	94	193	min. 75% średniej krajowej na koniec 2026 r.
21.	Wydatki budżetu ogółem na 1 mieszkańca w złotych	2 234	8 201	7 516	8 127	min. 75% średniej krajowej na koniec 2026 r.

⁴ Wartości wskaźnika podano za rok 2022, ze względu na brak danych GUS za rok 2023.

22.	Wydatki majątkowe na 1 mieszkańca w złotych	61	2 739	1 841	1 861	min. 50% średniej krajowej na koniec 2026 r.
23.	Wydatki bieżące na 1 mieszkańca w złotych	2 180	5 529	5 698	6 277	utrzymanie aktualnego poziomu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W tabeli 4 przedstawione zostały wskaźniki z realizacji *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Suchedniów na lata 2016–2026*. Wskaźniki te odnoszą się do bieżących danych dotyczących postępów we wdrażaniu oraz osiąganiu celów założonych w Strategii Rozwoju. Wskaźniki pozwalają również na obserwację rezultatów prowadzonych działań. Zakres monitoringu Strategii Rozwoju wyznaczają określone w niej cele strategiczne i operacyjne, działania priorytetowe oraz zaplanowane zadania i projekty.

W latach 2016–2023 zrealizowane zostały liczne inwestycje, które wpłynęły na wielkość osiągniętych wskaźników. Mimo wielu działań zrealizowanych w celu osiągnięcia założonych celów w trakcie obowiązującej Strategii Rozwoju – nie wszystkie wartości wskaźników są zadowalające, np. procent ludności w wieku produkcyjnym do ludności ogółem cały czas spada, natomiast bezrobocie na terenie Miasta i Gminy Suchedniów zmalało w roku 2023 i wynosiło 9,9%, a w 2014 roku wynosiło 14,6% – pomimo spadku bezrobocia jest ono nadal dużo wyższe niż w kraju i województwie. Dochody własne budżetu gminy na 1 mieszkańca są niższe niż w kraju, ale jednocześnie znacznie wyższe od średniej wojewódzkiej. Ilość podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności jest zbliżona do wartości średniej województwa i jednocześnie jest od niej wyższa.

4. Wnioski i rekomendacje

Wnioski

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Suchedniów zawierała gruntowną diagnozę społeczno-gospodarczą oraz prawidłowe wnioskowanie strategiczne, zasadniczo cele zawarte w niej odpowiadały ówczesnym potrzebom. W Strategii zawarto 2 cele strategiczne, wokół których skoncentrowane zostały 4 cele operacyjne, a następnie 11 działań priorytetowych, w ramach których zaplanowano zadania i projekty strategiczne wpływające na realizację misji miasta i gminy oraz jej trwały wzrost gospodarczy. W każdym obszarze podjęte zostały działania mające na celu poprawę stanu zastanego. Udało się zrealizować szereg działań z udziałem środków własnych jak i finansowanych ze źródeł zewnętrznych. Nie można jednak powiedzieć, że interwencja została zrealizowana w 100%, ponieważ cały czas trwają prace nad poprawą stanu istniejącego, większość wskazanych w Strategii obszarów została pozytywnie zrealizowana.

Rekomendacje

Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378 z późn. zm.) oraz Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688) wprowadziły nowe przepisy w zakresie realizacji polityki rozwoju, w tym jej wymiaru przestrzennego.

Celem ustaw było uporządkowanie krajowego systemu dokumentów strategicznych w zakresie polityki rozwoju i zapewnienie jego spójności, jak również zwiększenie efektywności programowania i realizacji strategii, polityk i programów. Zmiany prowadzą do konsolidacji systemu zarządzania rozwojem Polski i etapowego wprowadzania systemu zintegrowanych strategii: krajowej, wojewódzkiej i lokalnej. *Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw* po raz pierwszy w ustawodawstwie krajowym wprowadziła podstawę prawną wprost dla strategii rozwoju gminy. Określiła również nowe uregulowania, co do procedury jej opracowania i zakresu merytorycznego, na podstawie których gmina przygotowuje strategię, która będzie pełnoprawnym dokumentem stanowiącym element nowego zintegrowanego systemu

zarządzania rozwojem kraju, a jednocześnie efektywnym instrumentem pozyskiwania środków zewnętrznych.

W związku z wejściem w życie w dniu 24 września 2023 r. *Ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw* nastąpiło powiązanie planowania przestrzennego ze strategicznym. Dodany do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym art. 13b stanowi, że ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, w szczególności: w pkt 1 politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy lub w strategii rozwoju ponadlokalnego. Natomiast art. 6 pkt 1 lit. c ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – doprecyzował wymaganą zawartość strategii rozwoju gminy.

Obecnie funkcjonujący dokument strategiczny (*Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Suchedniów na lata 2016–2026*) określający długofalowy rozwój gminy, stał się nieaktualny ze względu na zmiany prawne, ale przede wszystkim na zmieniającą się sytuację gospodarczą, społeczną i przestrzenną obszaru gminy, jak i w jej otoczeniu. Ponadto obowiązująca Strategia nie wpisuje się w nowe realia oraz w perspektywę finansową Unii Europejskiej na lata 2021–2027. Obecnie obowiązująca Strategia nie zawiera zapisów w zakresie planowania społeczno-gospodarczego powiązanego z wymiarem przestrzennym.

Ponadto zaistniały ww. zmiany prawne oraz pojawiły się nowe problemy, potrzeby i oczekiwania mieszkańców, a także innych interesariuszy. Zmiany zaszły również na poziomie dokumentów strategicznych szczebla krajowego i regionalnego, skąd potrzeba powiązania celów i zadań gminy z wyznaczonymi priorytetami zawartymi w dokumentach nadrzędnych.

Ponadto zgodnie z nowymi przepisami Strategia Rozwoju Gminy powinna określać politykę przestrzenną gminy ustaloną w jej modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej i przesądzać o wielu elementach polityki przestrzennej określanych dotychczas w studium.

Rolę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy przejmuje plan ogólny gminy w zakresie ustalania stref predestynowanych do rozmieszczenia terenów o określonym przeznaczeniu w planach miejscowych oraz strategia rozwoju gminy, w której gmina ustali model rozwoju. Ustalenia planu ogólnego będą określone uwzględniając politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy.

Opracowanie nowej Strategii Rozwoju Gminy przysłuży się możliwościom pozyskania wsparcia z funduszy zewnętrznych oraz skorzystania z nowych instrumentów polityki regionalnej, w szczególności w ramach aktualnej perspektywy finansowej Unii Europejskiej.

W związku z powyższym konieczne jest reagowanie na nowe warunki rozwojowe i opracowanie strategii rozwoju gminy w oparciu o znowelizowane przepisy – dokument, o którym mowa w art. 10e ust. 1 *Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.), która będzie wspierać trwałą i zrównoważony rozwój gminy.

Zgodnie z treścią art. 51 *Ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw* warunkiem ustanowienia docelowego znaczenia strategii i powiązania planowania przestrzennego ze strategicznym jest wszczęcie opracowania strategii po dniu wejścia w życie tejże ustawy, tj. po 24 września 2023 r. W związku z powyższym istnieje potrzeba opracowania nowej strategii rozwoju na najbliższe lata.

Prace nad nową strategią powinny być realizowane w podejściu partycypacyjnym, przez które rozumie się szerokie konsultacje oraz udział mieszkańców i podmiotów funkcjonujących na obszarze gminy.

Zgodnie z art. 10f *Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym*, rada gminy w drodze uchwały określa szczegółowy tryb i harmonogram opracowania projektu strategii rozwoju gminy, w tym tryb konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 *Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (Dz. U. z 2024 r. poz. 324 z późn. zm.).

Spis tabel

Tabela 1 Zadania realizowane w latach 2016–2024 w ramach poszczególnych celów strategicznych.....	9
Tabela 2 Projekty realizowane w latach 2016–2024 ze środków zewnętrznych (unijnych i krajowych) jak i budżetu gminy.....	17
Tabela 3 Stopień realizacji celów strategicznych w ramach Strategii Rozwoju Gminy.....	21
Tabela 4 Wskaźniki monitoringu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Suchedniów	23

Spis wykresów

Wykres 1 Udział procentowy środków finansowych na realizację poszczególnych celów strategicznych.....	22
---	----

Bibliografia

1. *Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Suchedniów na lata 2016–2026*
2. Raport o stanie Gminy Suchedniów za 2018 rok
3. Raport o stanie Gminy Suchedniów za 2019 rok
4. Raport o stanie Gminy Suchedniów za 2020 rok
5. Raport o stanie Gminy Suchedniów za 2021 rok
6. Raport o stanie Gminy Suchedniów za 2022 rok
7. Raport o stanie Gminy Suchedniów za 2023 rok
8. Główny Urząd Statystyczny – Bank Danych Lokalnych (bdl.stat.gov.pl)
9. Dane Urzędu Miasta i Gminy Suchedniów